

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Кафедра технологій переробки та зберігання с.-г. продукції

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор, проректор
з науково - педагогічної роботи, доктор
економічних наук, доцент

Ю.І.Яремко

«28» квітня 2016 р

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Моніторинг селекційних процесів»

(назва навчальної дисципліни)

Освітній рівень третій (освітньо-науковий)

Спеціальність 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Освітньо-наукова програма Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

Факультет біолого-технологічний

(назва факультету)

Робоча програма «Моніторинг селекційних процесів»

(назва навчальної дисципліни)

для здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою третього освітньо-наукового рівня, спеціальністю 204«Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Розробники:

Пелих В.Г. – доктор с.-г. наук, професор

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

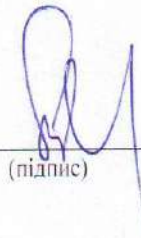
Робочу програму схвалено на засіданні кафедри технологій переробки та зберігання с.-г. продукції

Протокол від “23” березня 2016 року № 7

Затверджено на Вченій раді біолого-технологічного факультету

Протокол від “27” квітня 2016 року № 8

Завідувач кафедри технологій переробки
та зберігання с.-г. продукції

(підпис)

(Пелих В.Г.)
(прізвище та ініціали)“ 28 ” квітня 2016 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (напрямок підготовки), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	вечірня форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство» (шифр і назва)	Вибіркова	
Змістових частин – 3	204«Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		2-й	1-й
Загальна кількість годин - 120		Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 4	Освітній рівень: третій освітньо-науковий	3-й	1-й
		Лекції	
		18 год.	18 год.
		Практичні, семінарські	
		12 год.	12 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
92 год.	92 год.		
Індивідуальні завдання:			
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 0,25

для вечірньої форми навчання – 0,25

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна «Моніторинг селекційних процесів» є об'єктивною основою технології виробництва та переробки продукції тваринництва, що дозволяє грамотно організувати процеси виробництва, проводити спостереження за селекційними процесами, вести облік у тваринництві. Дисципліна розкриває теоретичні та практичні аспекти і можливості успішного проведення основних селекційних прийомів з метою отримання максимальної продукції вищої якості, тому необхідність її оволодіння для аспірантів безперечна.

Мета Оволодіти основними положеннями системи оцінки селекційних змін, що відбуваються в популяціях, стадах с.-г. тварин під впливом племінної роботи, включаючи оцінку селекційної ситуації в стаді, її кількісні і якісні показники.

Завдання Оптимально організований селекційний процес поряд з вирішенням основної задачі – створення нових ліній, типів порід тварин повинен забезпечувати накопичення інформації для систематичного аналізу, узагальнення і висновків, спрямованих на корегування вибраних напрямків селекції.

В зв'язку з цим завданням дисципліни "Моніторинг селекційних процесів у тваринництві" стає: набути навички ведення селекційно-племінної роботи і постійно шукати науково-обґрунтовані рішення подальшого розвитку тваринництва; формувати у аспірантів інтерес до тваринництва як науки про способи і методи отримання великої кількості і високоякісної продукції при найменших витратах праці та матеріальних цінностей; навчити пізнавати зміни у тварин під впливом природних і зумовлених діяльністю людини факторів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен

Знати: основні принципи моніторингу селекційних процесів у тваринництві; основні задачі селекції, володіти інформацією про систему оцінки селекційних змін під впливом племінної роботи; теоретичні положення підбору батьківських пар, враховуючи типи успадкування кількісних ознак; генетичні та спадкові аномалії і методи їх профілактики; володіти основними теоретичними положеннями реакції генотипів на фактори оточуючого середовища для проведення селекційно - племінної роботи; теоретичні основи великомасштабної селекції в тваринництві; проблеми селекції тварин

Уміти: самостійно вести селекційну роботу в стадах тварин; планувати племінну роботу; оцінювати перспективи поліпшення стад, враховувати всі фактори пов'язані з покращенням продуктивних і відтворювальних якостей; проводити оцінку племінної цінності тварин, використовуючи індексну селекцію.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістова частина 1. Моніторинг селекційних процесів

Змістова частина 1.

Тема 1. Основні принципи моніторингу селекційних процесів у тваринництві

Тема 2. Селекційні процеси у тваринництві

Тема 3 Класифікація і розробка селекційних індексів

Змістова частина 2

Тема 4. Генетичний моніторинг

Тема 5. Закономірності успадкування кількісних ознак

Тема 6. Експертиза родоводу імпортованих тварин

Змістова частина 3.

Тема 7. Еколого-генетичні параметри популяції

Тема 8. Використання пробіт–методу для оцінки плідників за якістю нащадків

Тема 9. Адаптаційна здатність ознак

Тема 10. Теоретичні основи великомасштабної селекції в тваринництві

Тема 11. Проблеми селекції тварин

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових частин і тем	Кількість годин											
	денна форма						вечірня форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	Інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістова частина 1.												
Тема 1. Основні принципи моніторингу селекційних процесів у тваринництві	8	2			4	2	8	2			4	2
Тема 2. Селекційні процеси у тваринництві	120	4			4	4	12	4			4	4
Тема 3 Класифікація і розробка селекційних індексів	10		2		4	4	10		2		4	4
Разом за змістовою частиною 1	30	6	2		12	10	30	6	2		12	10
Змістова частина 2 .												
Тема 4. Генетичний моніторинг	8	2			4	2	8	2			4	2
Тема 5. Закономірності успадкування кількісних ознак	12	2	2		4	4	12	2	2		4	4
Тема 6. Експертиза родоводу імпортованих тварин	10		2		4	4	10		2		4	4
Разом за змістовою частиною 2	30	4	4		12	10	30	4	4		12	10
Змістова частина 3.												
Тема 7. Еколого-генетичні параметри популяції	14	2	2		4	6	14	2	2		4	6
Тема 8. Використання пробіт–методу для оцінки плідників за якістю нащадків	14	2	2		4	6	14	2	2		4	6
Тема 9. Адаптаційна здатність ознак	12	2			4	6	12	2			4	6

Тема 10. Теоретичні основи великомасштабної селекції в тваринництві	12	2	2		4	4	12	2	2		4	4
Тема 11. Проблеми селекції тварин	10	2			4	4	10	2			4	4
Разом за змістовою частиною 3	62	10	6		20	26	62	10	6		20	26
Усього годин	120	18	12		44	46	120	18	12		44	46

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	вечірня
1	Основні принципи моніторингу селекційних процесів у тваринництві	2	2
2	Селекційні процеси у тваринництві	4	4
3	Генетичний моніторинг	2	2
4	Закономірності успадкування кількісних ознак	2	2
5	Еколого-генетичні параметри популяції	2	2
6	Використання пробіт-методу для оцінки плідників за якістю нащадків	2	2
7	Адаптаційна здатність ознак	2	2
8	Теоретичні основи великомасштабної селекції в тваринництві	2	2
9	Проблеми селекції тварин	2	2
	Разом	18	18

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	вечірня
1	Селекційні індекси, принципи їх складання	2	2
2	Аналіз успадкування кількісних ознак окремих видів тварин	2	2
3	Аналіз родоводів плідників різних генотипів вітчизняної та зарубіжної селекції	2	2
4	Оцінка генетичних та еколого-генетичних показників штучних та природніх популяцій	2	2
5	Практика застосування пробіт-методу	2	2
6	Практичні результати великомасштабної селекції	2	2
	Разом	12	12

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	вечірня
1	Поняття про моніторинг у селекційній роботі	2	2

	підприємств		
2	Особливості оцінки селекційних процесів у скотарстві, свинарстві та вівчарстві	4	4
3	Аналіз ефективності існуючих селекційних індексів	2	2
4	Складання селекційних індексів для окремого стада с.г. тварин	2	2
5	Оцінка показників успадкування живої маси, молочної, вовнової та інш. Видів продуктивності	4	4
6	Аналіз родоводів імпортованих плідників	4	4
7	Вивчення еколого-генетичних параметрів популяцій	6	6
8	Пробіт-метод	6	6
9	Пластичність та стабільність ознак тварин при адаптації	6	6
10	Великомасштабна селекції в тваринництві	4	4
11	Проблеми селекції тварин	4	4
	Разом	46	46

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота студента включає:

- виконання індивідуальних завдань (рефератів, розрахункових завдань за методикою, визначеною на практичних заняттях);
- індивідуальні заняття під керівництвом викладача у позанавчальний час (консультації з питань виконання рефератів, індивідуальних розрахункових завдань);
- консультації щодо підготовки до практичних занять, модульного контролю, підсумкового контролю і дисципліни.

Приклади індивідуальних завдань

Завдання:

- ✓ Наукові і практичні аспекти розвитку селекційно-племінної роботи
- ✓ Розробка, ведення і використання технологічної документації при моніторингу
- ✓ Проведіть порівняльну оцінку зарубіжних та вітчизняних порід с.г. тварин
- ✓ Методи розведення
- ✓ Гібридизація
- ✓ Апробація селекційних досягнень

9. Методи навчання

Під час вивчення навчальної дисципліни комплексно використовуються наступні методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів:

Лекції з застосуванням мультимедійних проекторів, слайдів, інших електронних носіїв. Аспіранти мають доступ до електронного варіанту лекцій та

при необхідності використовувати його під час підготовки до практичних занять, модульного контролю, тестових завдань.

Практичні заняття з використанням сучасних методик, комп'ютерних програм.

Самостійна робота з рекомендованими підручниками в читальному залі університету, спеціальним довідковим і інформаційним матеріалом кафедри.

Використання на лабораторно-практичних заняттях схем, таблиць, графіків.

Перегляд кінофільмів з питань селекційної роботи та сучасних методів моніторингу селекційних процесів.

Рекомендації до перегляду і вивчення дидактичних матеріалів нового покоління (електронні підручники тощо).

Індивідуальна робота із аспірантами з питань більш глибокого вивчення окремих тем і напрямків навчальної програми, виконання самостійної роботи.

Діалоги та бесіди з практичних питань моніторингу селекційних процесів у тваринництві, моделювання технологічних процесів даної галузі, породи с.г. тварин тощо.

10. Методи контролю

У процесі навчання аспіранта викладачем реалізується поточний, модульний і підсумковий семестровий контроль знань студента.

Поточний контроль здійснюється після викладання лекційного матеріалу, методики виконання практичних занять та самостійного завдання згідно плану і обсягів конкретної змістової частини. Поточний контроль має за мету перевірку рівня підготовленості аспіранта до виконання конкретної роботи. Форма проведення поточного контролю знань під час навчальних занять визначається викладачем і на кожний навчальний рік затверджується на засіданні кафедри. Основною формою поточного контролю є усне опитування кожної теми змістового модуля та перевірка індивідуальних завдань.

Має на меті перевірку засвоєння аспірантом певного ступеня знань та вмінь, що формує ждану змістову частину.

Підсумковий контроль відображає міру компетентності аспіранта в навчальній дисципліні і проводиться у формі заліку в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою.

Після вивчення всього курсу дисципліни аспірант допускається до заліку. Приклад переліку питань додається.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота											Сума
Змістова частина 1			Змістова частина 2			Змістова частина 3					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	100
5	5	10	10	10	10	10	10	10	10	10	

T1, T2 ... T4 – теми змістових частин.

Схеми оцінювання ДВНЗ «ХДАУ»

Шкала ECTS

Оцінка	Мін. рівень досягнень	Макс. рівень досягнень
A	90	100
B	82	89
C	74	81
D	64	73
E	60	63
Fx	35	59
F	1	34

12. Методичне забезпечення

Інструктивно-методичні матеріали та контрольні завдання для проведення практичних занять з дисципліни: " Моніторинг селекційних процесів " для третього (освітньо-наукового) рівня спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Інструктивно-методичні матеріали щодо виконання та захисту індивідуальних завдань для самостійної роботи аспірантів з дисципліни: "Моніторинг селекційних процесів " для третього (освітньо-наукового) рівня спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

- Опорний конспект лекцій з дисципліни " Моніторинг селекційних процесів "

12. Рекомендована література

Базова

- 1.Генофонд свійських тварин України: Навчальний посібник / Д.І.Барановський, В.І.Герасимов, В.М.Нагаєвич, Т.І.Нежлукченко та ін. – Харків: Еспада, 2005. – 400 с.
2. Пелих В. Г. Моніторинг селекційних процесів свиней //Херсон: Айлант. – 2002.
- 3 Інструкція з бонітування великої рогатої худоби м'ясних порід // Ю.Ф. Мельник, В.А. Пищолка, А.М. Литовченко та ін. – К.: Видав. поліграф. центр „Київський університет”, 2003. – С. 3-24.
4. Всяких О.С. Производство продукции животноводства на промышленной основе. – М.: Колос, 1984. – 174 с.
5. Басовський М.З., Рудик І.А., Буркат В.П. Вирощування, оцінка і використання плідників. – К.: Урожай, 1992. – 213 с.

6. Вирощування ремонтного молодняку сільськогосподарських тварин / І.І. Ібатуллін, А.І. Сривов, Л.М. Цицюрський та ін. – К.: Урожай, 1993. – 248 с.
7. Гудилин И.И., Петухов В.Л. Генетические основы селекции свиней // Генетические основы селекции животных – М.: Агропромиздат, 1989. – С. 188-211.
8. Интенсификация промышленного свиноводства / Г.С. Походня, Ю.В. Засуха, Л.Н. Цицюрский и др. – К.: УСХА, 1994. – 464 с.

13. Інформаційні ресурси

1. <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України ім.В.І.Вернадського
2. <http://www.nplu.kiev.ua/> – Національна парламентська бібліотека України
3. <http://www.nplu.kiev.ua/> – Національна парламентська бібліотека України

